

loncev starih in novih, velikih in majhnih, kozic in rén, kotlov, ponev in drugih takih stvari. Kako prijetno bi se dalo ropotati s kotli, renami in ponvami!

A nikjer nij mogel veter napraviti kake škode trdo zidanej hiši. Doli v klet se mu ne poljubi, pogledal je samo pri ključanici in zdelo se mu je ondu pretémno in predolgočasno. Veliki sodi in kadí so stale notri, ki se ne dadé tako lahko prevračati, kakor bi se njemu poljubilo. Tam v kotu je korun in repa v velikih kupih, s katerimi se tudi ne da igrati, kakor bi rad. Bolj prijetno se mu zatorej zdi zunaj na dvorišči. Tu je začel v kolo vrteti slamnate bilke, listje in kurje perje, da je bilo veselje gledati kako so plesali. Potem otide pri odprtih vratih v skedenj, kjer je pihal po ogrédji in lémezih, ter celó vrbcem v gnezdih nij dal mirá.

V hleve na dvorišče pa nij mogel. V prvem hlevu so stali lepi konjiči, ki so zobali rumeni oves iz lesenih jasel. V drugem hlevu so ležale lepe kravice na mehkem ležišči, prežvekajóč sladko senó. Takój zraven v tretjem hlevu so bili debeli in tolsti prašiči in za njimi velik hlev, polhen lepih, belih ovac, ki so prišle ravno s pašnika domóv, ter jim je bilo za veter toliko mar, kakor konjem, kravam in prašičem. To je veter zeló jezilo; prekuenil je še pred skednjem starí koš in potem jo je ves zelen od jeze popihal domóv. Kje stoji njegova hiša, tega vam povedati ne znam, pa me tudi malo briga, ker vesel sem, da morem v hiši stanovati, ki me varuje vetra in hudega vremena. V hiši so pa moji prelubi stariši, ki mi dadó jesti in piti, pa tudi mehko posteljo, v katerej sladko in mirno spim.

— é.

Volčja črešnja ali páskvica.

Oče so šli sè svojima otrokoma, dečkom in deklico, na bližnji griček. Otroka sta se veselila in sta brala rudeče jagode, ki so rasle v obilnem številu po močvirni dolini poleg ceste.

Zdajci zaslišijo oče veseli krik svojih otrok ter se čudijo, kaj bi bil vzrok tolikemu veselju. Pristopijo bližej ter vidijo, kako držita otroka v roki vsak po lep sadež, ki je podoben rudečej črešnji ter ga ogledujeta, da bi ga okusila.

Oče vzamejo otrokoma črešnje iz rok, vržejo je na tla in je pomandrajo z nogama. Potlej izderó iz zemlje še rastlino s črešnjami vred, ki so na njej rastle ter jo tudi pokončajo. Otroka začneta godrnjati ter z nejevoljo pogledujeta očeta. A oče molcé in gredó dalje.

Naposled otroka vendar povprašata očeta ter pravita: „kako ste vendar mogli, ljubi oče, najlepši sad z nogami poteptati? Zakaj ste storili tako?“

„Otroka“, odgovoré oče, „ako bi bila óni sad jedla, bila bi umrla, ker to je bil sad od volčje črešnje ali páskvice, ki je zeló strupena rastlina.“

Otroka pobesita oči ter se očetu zahvalita, rekoč: „ljubi oče, zakaj nama niste tega poprej povedali? Midva bi vas ne bila žalila z najinim mrmranjem.“

Oče odgovoré: „ravno vajina nejevolja in mrmranje mi nij dalo govoriti. Ali ménita, da bi vama bil branil sladke in zdrave jagode brati? — Zdaj tedaj vesta, kakega veselja vama ne privoščim.“ Tako so ju podučili oče.

A mi si zdaj poglejmo to rastlino bolj natančno, da jo bomo v prihodnje dobro poznali in se je znali varovati.

Volčja črešnja ali páskvica (*Átropa Belladonna*) ima debelo, valjasto razraščeno korenino. K višku stoječe 9 do 15 decimetrov visoke, pri vrhu rogovilaste veje imajo kakor vsi njeni zelnati deli majhene kocinice. Pecelj-nati, jajčasti in celorobi listi stojé spremenjema in sicer na najgorenjih vejah po dva in dva skupaj. V pashah vej in listov se prikažejo veliki umazani rujavi cveti posamezno ali po dva skupaj. Ti cveti imajo valjasto zvončast venec, ki je pri dnu zeleno-rumen z rujavkastimi žilami preprežen, a pri vrhu umazano-vijolčasto rujav. Prašnikov je pet; pestič jeden, ki se razvije v mnogosemensko svetlo-črno jagodo, ki je po obliki in velikosti črešnji podobna. Ta jagoda je napolnena z rožno-rudečim sokom in sedi v razširjenjej in poveksanejej čaši.

Páskvica ali volčja črešnja je najbolj strupena in najbolj ometna rastlina. Njene črešnjam podobne jagode so užé večkrat zapeljale nevedne, da so jih utrgali in povžili, akoravno jih je lahko spoznati. Pogosto se najde ta rastlina po gorskih gozdih in močvirnih dolinah, a tudi ne povsodi. Cvetè od meseca junija do avgusta.

Poslovenil Fr. Guselj.

Na koncu šolskega leta.

Zlatarjev Miško se je tudi letos v šoli najbolj obnesel. O koncu šolskega leta stopi na oder ter govori v nazočnosti mnogo zbrane gospóde svojim součencem naslednji govor v slovó:

Preljubi moji továriši! Veselje in žalost navdaja moje mlado srcé, ko stopim danes tukaj na to vzvišeno mesto, da v nazočnosti toliko čestitih gospodov in v krogu vašem, preljubi moji továriši, izpregovorim nekoliko besedí v slovó na koncu šolskega leta. Toliko spoštovanih poslušalcev nam je pač živa priča, predragi moji továriši, da je skrbno in pozorno okó obrneno na naše delovanje in da tudi naši preljubi stáriši z nami vred delé ono veselje in rádost, katero čutimo danes mi na koncu šolskega leta.

Kadar jemlje sin slovó od svojega dobrega očeta, hči od svoje matere, od svojih bratov in sestríc — pač jim sè solznim očesom podaje rokó ter z žalostnim srcem izgovorí svoj poslednji: „z Bogom!“ — In kadar preljubi stáriši pusté svojega sina ali svojo dobro hčerko iz prelube domače hiše v daljni svet, oj kako jim bije takrat srcé, kako skrbno jih spremlja njih solzno okó in kako težko jih pusté iz svojega varstva. Danes, predragi moji továriši, tudi mi jemljemo slovó, — a ne od svojih ljubih stárišev, ne od svojih bratov in sestríc, tudi ne od svoje domače hiše, nego slovó jemljemo drug od družega, ker je sploh ta naváda, da se ločimo konec šolskega leta. Nekateri izmed nas se bodo ločili za zmirom od naše šole, ločili se bodo za zmirom od naših preljubih učiteljev, ki so jih skozi več let tako skrbno in lepo podučevali, ter si na vso moč prizadévali, da bi jih pripeljali na pot koristnih znanosti in prave človeške sreče. Ločili se bomo tedaj danes drug od družega, ter dobro vemo, da se vsi, kar nas je danes tukaj zbranih, nikdar in nikjer več v tem številu ne vidimo.